

[Transcript] Forklart / Kort forklart: Fillerister PST etter terrorangrepet

I dag kom en stor evaluering av hva PST gjorde før terrorangrepet under Pride i Oslo 25. juni i fjord, og konklusjonen er knallhard.

Det er et alvorlig bakteppe som bringer oss hit i dag.

Rapporten er det første steget mot å finne svar på hva som skjedde den natta.

Jeg vil komme tilbake til rapporten.

Men jeg vil gjøre det helt klart at den skal følges opp umiddelbart.

Du hører på kortforklart fra Aftenposten en rask oppsummering av det du trenger å vite.

Jeg heter Cindy Søholl, det er 2. stedet med dag, 8. juni.

Andreas Bokkefoss, journalist her i Aftenposten.

Du fulgte med da rapporten ble lagt frem i dag. Hva var det viktigste å vite her?

Det aller viktigste å vite er at denne rapporten slår fast at angrepp 25. juni i fjord kunne ha vært avverget.

Der som politiske rekresstjeneste hadde løst ting annerledes i måten og dagene før angreppet skjedde.

Hvordan da egentlig?

PST hadde jo allerede for flere år siden identifisert Sanyar Matapul, dette er mannen som nå er siktet for dette angreppet.

De visste at han var i kretsen til den kjente islamisten Arfan Bhatti som også nå er siktet for dette angreppet.

Det utvalgte mener er at PST kunne ha opprettet det som kalles en forbyggende sak ganske tidlig.

Det kan de der som mener er grunn til å undersøke at noen forbereder noe som er ulovlig.

Det gjorde PST aldri i utvalget mener at hvis man hadde opprettet en sånne forbyggende sak på Matapul,

så kunne man rett og slett ha oppdaget at han planer å gjøre noe.

I tillegg så fikk PST fem dager før angrepp, altså 20. juni i fjord, et varsel i et hastemøte med forsvarits retningstjeneste.

Dette varselet handler om at E-tjenesten hadde info om en person som ønsket å komme i kontakt med den islamske staten

i forbindelsen med den planlagt operasjonen, altså med sandsynlighet, terrorangrepp i Norge rett og slett.

E-tjenesten velerte det til at denne personen, mest sandsynlig, var Arfan Bhatti.

Både PST og E-tjenesten visste at Bhatti var i utlandet.

Og derfor mener de at det kunne være sandsynlig å tenke at noen andre enn Bhatti skulle gjennomføre angreppet i Norge.

Dersom PST hadde gjort en jobb og undersøkt hvem som kunne ha utført et sånn angrepp i Norge og som var i Norge, så mener utvalget at de ville ha identifisert Matapur

og kanskje kunne de spanet på han, kanskje kunne de overvåket han

og da avslørt at han rett og slett planlagt angrepp.

Men det ble aldri gjort fra PST, de gjorde aldri en sånn undersøkelse selv om de hadde et sånn varsel.

Utvalget bak rapporten, de tar en del forebål og skriver blant annet tydelig nettopp

at angreppet muligens kunne vært avverget, men er det samme som at det burde vært avverget?

Nei, det er ikke det samme, og det er viktig å skylle de tingene.

Det utvalget sier er at gitt en del foresetninger og gitt at man hadde løst ting anledning,

[Transcript] Forklart / Kort forklart: Fillerister PST etter terrorangrepet

men faktisk gjorde, så kunne man ha klart å stoppe Matapur fra å gå til angrepp den natta. Men samtidig kan man ikke si at der som man gjorde alle tingene så ville man klart å avverge det, det er helt umulig å si.

Samtidig er utvalget ganske tydelig på at der som PST etter har fått alle informasjonene de hadde og hadde gjort en del grep, så ville man høyst sandsynlig klart å avdekke Matapur.

Og da kan man også tenke seg at han heller aldri hadde fått muligheten til å gå ut i gata og skyte som han faktisk gjorde.

Og reaksjonene på denne rapporten har vært ganske sterke. Hvilke konsekvenser kan komme nå?

Ja, reaksjonene har vært ganske voldsomme. Først og fremst har det vært politiske reaksjoner.

Emilie enger mel, justisminister fra Centerpartiet må svare for seg i stortinget.

Samtidig har justisministeren selv kaldt inn PST-ledelsen og politi-ledelsen på teppe på sitt kontor, og hun ønsker en redvjølse for hva de nå skal gjøre for å hindre at dette vil skje igjen.

Så det blir veldig spennende å følge utviklingen i reaksjonen nå i dagene som kommer, for denne rapporten er jo på flere hundre sider, og det ligger veldig mye detaljer i den, for at det vil være en debatt i ganske lang tid fremover.

Du har hørt en podcast fra Aftenposten.

Det var Andreas Backefoss som forklarte deg hva som kom frem i rapporten om terrorangrepe.

Denne episoden er laget av producent Ola av Eggersvik og meg Synnesøhol.

Lydende hørte er fra VGTV.

Etter 13 år som pilot, hoppet Kristine Lorang boksta av litt alt i det.

Følte grøndedrømmen og startet bastuppedriften Cook Oslo,

og i dag kan hun skilte med 9 bastur og 32 ansatte.

Reinskap er ikke det jeg er best på, så for meg er det opplagt at vi skal hjelpe her.

Vi har en regnskapsfører som forstår vår bransje,

og de hjelper oss å ta i bruk automatiseringen og alle de smarte løsningen som finnes i regnskapsprogrammet TripleTex.

Vi har brukt TripleTex sin oppstart, og kan genuint anbefale det til andre.

Nå kan du prøve det veldig fleksible regnskapsprogrammet TripleTex gratis i 14 dager på TripleTex NO gratis.